

Április 22-től május 10-ig tart Szegeden a népfölkelők összeírása.

(Saját tudósítónktól.) Szerdai számában részletesen ismertette a Délmagyarország a népfölkelők újból való összeírásáról kiadott rendelkezést. A szegedi katonai ügyosztály, — mint megírtuk, — április 22-én kezdi az összeírást, amelyről ma a polgármester következő hirdetménye jelent meg:

A m. kir. honvédelmi minisztérium 6400. eln. 18/1916. leiratával a m. kir. népfölkelés felhívása folytán elrendelte, hogy mindazon népfölkelésre kötelezettek és pedig úgy a magyar és osztrák állampolgárok, valamint a bosznia-hercegovinai tartományi illetősé-
gűek, akik 1897. évtől 1866. évig bezárólag terjedő időben születtek és akik a közös hadseregben, honvédségnél, haditengerészetnél vagy csendőrségnél jelenleg tényleg nem szolgálnak, továbbá mindazon népfölkelésre kötelezettek, akik szemlekötelezettségüknek eddig eleget nem tettek, tehát az 1865. évi születésűek is, szemlén újból megjelenni.

Felhívom ennél fogva mindazon fenti születési lévfolyamokhoz tartozó és Szegeden tartózkodó itteni illetőségű, továbbá az itt tartózkodó idegen népfölkelőket, hogy összeírás véget Szeged sz. kir. város katonai ügyosztályánál (Bérház, II. em. 7. ajtó) az alább felsorolt napokon és sorrendben délelőtt 8—12 óráig a törvényes következmények terhe alatt jelentkezzenek, és pedig:

1916. április 22-én az 1897., 24-én az 1896—95, 25-én az 1894—93, 26-án 1892—91, 27-én 1890—1889, 28-án 1888—1887, 29-én 1886—1885, 30-án 1884—1883, május 1-én 1882—1881, 2-án 1880—1879, 3-án 1878, 4-én 1877—76—75, 5-én 1874—73—72, 6-án 1871, 7-én 1870, 8-án 1869, 9-én 1868, 10-én 1867, 1966. évi születésűek.

A jelentezőik összeírásakor népfölkelési igazolványi lapjukat vagy egyéb katonai okmányukat magukkal tartoznak hozni.

a) A pénzügyőrségnél tartósan alkalmazott népfölkelésre kötelezettek; b) a vasutaknál és azok műhelyeiben, forgalmi, pályafenntartási, vontatási, műhelyi és szertári szolgálatban, továbbá a m. kir. vasgyárak központi igazgatóságánál és az annak vezetése alatt álló gyárakban és üzemekben tartósan alkalmazott népfölkelésre kötelezettek; c) a posta- és távírda-intézetnél, az I. cs. és kir. Dunagőzhajózási Társaságnál, a m. kir. Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaságnál, a Délménet Dunagőzhajózási Társaságnál, valamint egyes, a hadiforgalomban résztvevő s a cs. és kir. Trieszti Tengerszállítási vezetéség által kijelölendő tengerhajózási vállalatoknál állandóan forgalmi szolgálatot teljesítő, vagy azokhoz tartozó gyárakban és műhelyekben tartós alkalmazásban álló népfölkelésre kötelezettek; d) a kőszénbánya munkásosztághoz tartozó népfölkelésre kötelezettek; e) a bevett és törvényesen elismert vallásfelekezetek papjelöltjei és felszentelt papjai, illetve felavatott és hivattásszerűen alkalmazott, illetőleg nyugalmazott lelkészei és papi jellegű tanárai alkalmazatásukat, illetve a felszentelt, felavatott lelkészek és papi jellegű tanárok pedig ebbeli minőségüket előjáró hatóságuk, igazgatóságuk, illetve parancsnokságuk, szolgálati főnökségük bizonyítványával az összeírásakor a katonai ügyosztálynál igazolni tartoznak.

Azon összeírandók, kik valamely bevett, vagy törvényesen elismert vallásfelekezetek papjelöltjei, vagy pedig akiknek végzett tanulmányaik alapján a véderőről szóló törvény 21. §-a értelmében az egyévi önkéntesi kedvezményre igényük van, ezt a minőségüket a népfölkelési bemutatási szemlén annak az intézetnek a bizonyítványával kötelesek igazolni, ahol tanulmányaikat végezték, illetve végzik.

A népfölkelési tényleges szolgálat alól felmentett népfölkelésre kötelezettek felmentésének igazolási határidejét külön hirdetmény tudatja.

Azon népfölkelésre kötelezetteket, akik összeírás végett nem jelentkeznek, karhatalommal elővezetik és az 1890:XXI. t.-c. 4. §. értelmében 2 évig terjedő börtönnel büntetik.

Nem tartoznak jelentkezni: A tartalékos szolgálaton kívüli viszonyban levők és nyugdíjas katonai havidíjasok, amennyiben katonai rangjukat megtartották.

Hogyan tervezik a szegedi leánygimnázium felállítását.

(Saját tudósítónktól.) A szegedi leánygimnázium, amelynek felállítását évek óta sürgette a város hatósága és társadalma, a közoktatásiügyi miniszter kijelentése szerint szeptemberben megnyílik. A Délmagyarország kezdettől fogva támogatta a leánygimnázium ügyét, amelynek létesítéséhez nagy kulturális érdekek fűződnek. Most, hogy a leánygimnázium felállítása küszöbön van, szükségesnek tartjuk, hogy a fontos kulturintézmény megvalósításának módjairól a közvéleményt tájékoztassuk és újóláramutasunk azokra az üdvös hatásokra, amelyeket a leánygimnázium felállításától a város és az egész Délvidék művelt társadalma vár.

Dr. Cicatricis Lajos főispán, a város hatósága és országgyűlési képviselői oly buzgalommal és szeretettel támogatták a miniszter előtt a szegedi szülők küldöttségének kérelmét, hogy nyugodtan bizni lehet abban, hogy a város a maga részéről ezután is a leghatóságabban szorgalmazza a nagyjelentőségű kulturintézmény megvalósítását.

A felsőbb leányiskoláknak az a hivatása, hogy a középosztálybeli lányoknak magasabb általános műveltséget adjon. Ennek a feladatának meg is felelt és ez eddig elég is volt. Az utóbbi években azonban a társadalom szociális viszonyai teljesen átalakultak. Az államnak nagy érdeke — különösen most a háború után, — hogy a nők többsége ne pusztán eltartott tagja legyen a társadalomnak. Jelentős állami érdek tehát, hogy a nők képességeik és tehetségeik arányában a produktív munkában részt vehessenek.

A felsőbb leányiskola ezeknek a magasabb követelményeknek nem felelt meg. Erről meggyőződött a közoktatásiügyi kormány, de érezte a társadalom is. Nemcsak Szegedről, hanem az ország minden részéből fölhangzott az a kívánság, hogy a felsőbb leányiskolák gyakorlati irányban reformáltassanak, vagyis hogy a felsőbb leányiskolák ne csak általános műveltséget adjanak a lányoknak, hanem bizonyos foglalkozási ág betöltésére jogosító kvalifikációt is. A kultuszminiszter a felsőbb leányiskolák ily irányú reformálása érdekében már több ankétot hívott össze. A közelmúltban is volt ilyen értekezlet, amelyen Szegedről Csik Mária felsőbb leányiskolai igazgatónő vett részt. A tantervreformáló ankétok összehívása azért is szükségessé vált, mert a felsőbb leányiskolák tanulóinak az utóbbi években megfogyatkozott létszáma is amellyel bizonyított, hogy valamit tenni kell. A tanácskozássok eredményét nem hozták nyilvánosságra, de a miniszternek a szegedi küldöttséghez intézett válaszából tájékoztatást lehetett nyerni abban a tekintetben, hogy a felsőbb leányiskolák reformját miként tervezi a közoktatásiügyi kormány.

A terv az, hogy a felsőbb leányiskola az V. osztálytól kezdve 3 tagozatra fog oszlani: leánygimnáziumi, gazdasági- és kereskedelmi-, nevelőnői ágazatra. Ilyen mó-

don a felsőbb leányiskolák a modern szociális viszonyok kívánalmaitól alkalmazkodnak. A leánygimnáziumi tagozatot azok számára létesítik, akik tehetségesebbek és egyetemi tanulmányokra készülnek, a másik két ágazat a gyakorlati életpályákra készít elő. Miután Szegeden női felsőkereskedelmi iskola is van, nálunk a leánygimnáziumi és gazdasági tagozat felállításának van jelentősége.

A háború miatt a reform egész terjedelmében alig keresztülvihető. Egyelőre tehát — mint ideiglenes megoldásról — arról van szó, hogy a felsőbb leányiskolák V., esetleg VI. osztálya, mint gimnáziumi tagozat megnyílik, aminek az az előnye is lesz, hogy a gimnáziumi leánymagántanulók — akiknek száma Szegeden jelentősen nagy, — rendszeresen is folytathatják majd tanulmányaikat. Ez természetesen, mint kifejtettük, — nem a végleges megoldás, de a jelen viszonyok között nagyban javítani fog a helyzeten. Számítani lehet arra, hogy a reform keresztülvitele nagy mértékben megnöveli a felsőbb leányiskolák tanulóinak létszámát. A polgári leányiskolákból is bizonyára sokan lépnek át különböző vizsgálatokkal a felsőbb leányiskola V. osztályába.

A leánygimnázium ily szervezése számbevéhető nehézséggel nem jár. A várostól sem kíván említésre méltó anyagi megterhelést. A felsőbb leányiskola mostani épületében el lehet helyezni azt a néhány új osztályt is, amikre a leánygimnázium felállításával szükség lesz. Most ugyan a felsőbb leányiskolában kórház van, de a miniszter megígérte, hogy szeptemberre az iskolát felszabadíttatja. Ha az iskola fejlődése szükségessé tenné a helyiségek szaporítását, a szomszédos Wodjányer-féle ház kibérlésével igen célszerűen meg lehetne oldani a kérdésnek ezt a részét is. Egyelőre azonban erre nincsen szükség.

A leánygimnázium felállítása tehát nem ütközik akadályokba. Így bizonyosra lehet venni, hogy Szegednek ez a kiválóan fontos kulturintézménye szeptemberre valóban megnyílik.

Az angolok lefoglalják Dánia postáját.

Frankfurt, április 19. A Frankfurter Zeitung jelenti Kopenhágából: A dán-izlandi hajós vonal (Bottnia nevű gőzösének egész levél- és csomagpostáját az angol hatóságok a hajó lerviki tartózkodása alatt lefoglalták és partraszállították. A hajó április 1-én indult el Kopenhágából a Faröi szigetekre és Izlandra. A Politiken az esetről ezt írja: Dánia még sohasem volt kitéve a nemzetközi előírások durvább megsértésének, mint ezuttal. Anglia most nemcsak a levélposta sérthetlenségének szállyait vette le magáról, hanem lefoglalta azokat a postaküldeményeket, amelyek oly hajón voltak, amely Dánia különböző kikötői között volt uton. Ez megdöbbentő megsértése a legeszerűbb nemzetközi előírásoknak. A dán kormány energikus tiltakozását a nemzetközi jog e durva megsértése ellen biztosra vehetjük.

KÖNYVET A HARCTÉRRE!

Az Országos Hadsegélyző Bizottság és a Magyar Szent Korona Országainak Vöröskereszt Egylete könyveket, füzeteket, képes újságokat kér a harctéren levő katonák részére.

A küldemények a Vöröskereszt Szereteadomány-osztályhoz (Budapest V., Lipótkörút. 1.) címzendők.

A kir. posta bérmentesen szállítja a csomagot, ha ráírjuk: „Szereteadomány a harctéren levő katonák számára.”